

Apeiron Synthesis Sp. z o.o., Wrocław

Apeiron Synthesis¹ jest przykładem start-up'u komercjalizującego najnowocześniejsze rozwiązania w obszarze chemii (metateza olefin), dzięki którym powstają związki chemiczne m.in. dla przemysłu farmaceutycznego. Innowacyjny produkt spółki to tzw. katalizator metatezy - związek chemiczny stosowany m.in. do produkcji leków nowej generacji. Używa się go do syntezy, czyli zamiany jednych związków w inne. Takimi katalizatorami interesują się firmy poszukujące leków na choroby, na które dotychczas nie było lekarstwa np. wirusowe zapalenie wątroby typu C. Badania nad katalizatorami są prowadzone w zespole prof. Karola Greli, naukowca z Instytutu Chemii Organicznej PAN oraz Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Obecnie na świecie są jeszcze tylko trzy firmy oferujące tę technologię w przemyśle farmaceutycznym.

Pomysł na firmę zrodził się, gdy Michał Bieniek, przyszły założyciel i prezes Apeiron Synthesis, pisał doktorat. Pracując w Instytucie Chemii Organicznej PAN w zespole prof. Greli, zaobserwował rosnące zainteresowanie rezultatami badań zespołu zarówno ze strony innych ośrodków akademickich, jak i przemysłu. Najsilniejszym impulsem do założenia firmy była jednak współpraca z dużym koncernem farmaceutycznym, który po przetestowaniu jednego z katalizatorów chciał kupować ok. 10 kg tego produktu rocznie. Wartość rynkowa transakcji wynosiła wówczas ok. 1 mln euro. Laboratorium, w którym Michał Bieniek prowadził badania, nie było jednak w stanie sprostać temu zamówieniu ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury do produkcji. Wtedy młody doktorant postanowił, że uruchomi przedsięwzięcie biznesowe, które takim wymogom sprosta. W 2006 r. Michał Bieniek założył firmę w ramach Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Politechnice Warszawskiej.

Na początku największym problemem był brak kapitału oraz wiedzy i doświadczenia w tym, jak zamienić odkrycie naukowe w sukces komercyjny. „Na studiach nikt nas tego nie uczył. Gdy uporałem się z pierwszymi trudnościami, pojawiały się kolejne: jak zorganizować dział badawczo-wdrożeniowy i produkcję, mając niewielkie środki finansowe, jak pozyskać pierwszych klientów, prowadzić negocjacje z partnerami zagranicznymi.” – wspomina założyciel firmy. – „Wiedziałem, że aby odnieść sukces, muszę postawić wszystko na jedną kartę. Przez pierwszy rok, kiedy nie było jeszcze zleceń, nie zarabiałem. Zaangażowałem prawie wszystkie swoje oszczędności, aby móc rozwinąć firmę do etapu, w jakim jest teraz.”² Wiele osób wspierało firmę w fazie rozruchu. Rodzina założyciela zapewniła mu pomoc finansową w najtrudniejszym okresie, a koledzy i znajomi pomagali w opracowaniu wstępnych założeń biznesowych oraz zapewniali pomoc prawną. Pomocy w negocjacjach przy podpisywaniu pierwszej umowy licencyjnej z dużym niemieckim przedsiębiorstwem farmaceutycznym udzieliło z kolei Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, z którym młody naukowiec współpracuje do dziś.

¹ <http://apeironsynthesis.com/>

² http://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/369054,pomysl_studenta_wart_jest_1_mln_euro_rocznie.html

Ponadto firma dr. Bieńka złożyła projekt do Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej prowadzącej program „Innowator”, skierowany do młodych doktorantów i doktorów, którzy właśnie skończyli, bądź kończą studia doktorskie i chcą zająć się komercjalizacją wyników badań i skomercjalizować swą wiedzę nabytą podczas studiów. Jako laureat Programu „Innowator” dr Bieńki otrzymał grant w wysokości 700 tys. zł.

Dr Bieńki wciąż jednak szukał inwestora, który pomógłby rozwinąć firmę i wejść na międzynarodowe rynki. Widząc coraz większe zainteresowanie firm z branży farmaceutycznej i chemicznej zastosowaniem tych związków, naukowiec zdecydował się znaleźć inwestora, który wesprze go nie tylko finansowo, ale również koncepcyjnie, w stworzeniu biznesu o wielkim potencjale. Wartość światowego rynku w tym zakresie szacowana jest na około 1,5 mld USD (dynamika wzrostu około 9-10% rocznie). „Całość była trochę dziełem szczęśliwego zbiegu okoliczności. Przedstawiciele Lewiatan Business Angels spotkałem podczas targów start-upów w kwietniu 2008 r. Opowiedziałem im o moim projekcie, kupili wizję rozwoju i tak zaczęła się przygoda z LBA.”³ – opowiada prezes Apeiron Synthesis.

„Kiedy zwróciłem się do LBA miałem jedynie wizję utworzenia i rozwoju firmy, biznesowo byłem „w lesie”. W LBA otrzymałem całe niezbędne wsparcie, aby opracować projekt, razem tworzyliśmy biznes plan, model biznesowy oraz opracowaliśmy najlepszą drogę rozwoju firmy. Bez wsparcia osoby, która uwierzyła w wizję rozwoju firmy, tak szybki i dynamiczny jej rozwój nie byłby możliwy.”⁴ – mówi dr Bieńki.

Poważną przeszkodą dla rozwoju firmy był również brak odpowiednio wyposażonego laboratorium do prowadzenia dalszych badań oraz niemożność rozpoczęcia masowej produkcji katalizatorów. Dr Bieńki poświęcił pół roku na szukanie miejsca do prowadzenia działalności m.in. na Politechnice Warszawskiej, Uniwersytecie Warszawskim oraz w Instytucie Chemii Przemysłowej Polskiej Akademii Nauk. Niestety, bez rezultatu – wymienione ośrodki akademickie i parki technologiczne w różnych miejscach Polski nie były zainteresowane wsparciem dalszych badań i zainwestowaniem w zakup nowego sprzętu. Naukowiec wspomina, że wszystkim zależało na wydzierżawieniu dużej powierzchni na laboratorium, nie zaś na inwestowaniu jednego czy dwóch milionów złotych w drogą aparaturę. Wreszcie się jednak udało – pomysł produkcji katalizatorów metatezy spodobał się władzom Wrocławskiego Parku Technologicznego. Park zakupił niezbędną aparaturę oraz udostępnił dr. Bieńkowi 70 m² powierzchni laboratoryjnej. Badacz przeprowadził się więc ze stolicy do Wrocławia i tam obecnie mieści się siedziba jego firmy.

„Środki z grantu Fundacji Nauki Polskiej przeznaczone są na wynajem aparatury we Wrocławskim Parku Technologicznym, zatrudnienie naukowców w celu prowadzenia

³ <http://www.lba.pl/dla-mediow/archiwum/action.get.id.11.t.Apeiron-Synthesis-kolejna-transakcja-LBA.html>

⁴ http://www.teklaplus.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=294:wiedza-polskiego-chemika-warta-miliony

dalszych badań i uruchomienia produkcji. Kupujemy również odczynniki chemiczne do badań i pokrywamy wszelkie koszty operacyjne.” – tłumaczy dr Bieniek.⁵

Strategia spółki Apeiron Synthesis przewiduje skupienie się głównie na produkcji i sprzedaży katalizatorów dla firm farmaceutycznych i chemicznych. Według Chemical & Engineering News największy potencjał wzrostu posiada właśnie metateza olefin, która dotychczas była domeną aplikacji akademickich. Na większą skalę przemysł rozpoczął wprowadzać tę technologię dopiero po przyznaniu Nagrody Nobla w 2005 r. za osiągnięcia właśnie w tym obszarze. Rynek ten wciąż się tworzy i jest na nim miejsce dla nowych, wysoko wyspecjalizowanych graczy. Apeiron Synthesis widzi tu swoją szansę, szczególnie iż posiada silny zespół oraz doskonale zaplecze techniczne. Jednym z dowodów wielkiego potencjału tego rozwiązania jest fakt, że Apeiron Synthesis jako jedyna firma w Europie dostała się do ścisłego finału konkursu Entrepreneurship Challenge w Berkley w 2008 r.⁶

Sukces firmy Apeiron Synthesis zależał od wielu czynników. Klucz do powodzenia przedsięwzięcia leżał w odpowiednim wyczuciu czasu dla inwestycji. Rynek jest wciąż w fazie tworzenia i jest na nim miejsce dla nowych, wysoko wyspecjalizowanych graczy. Podstawą sukcesu spółki była determinacja założyciela i wizja wyjścia z innowacyjną technologią poza mury laboratorium w sferę biznesu. Nie byłoby to możliwe gdyby nie *business angel*. Działalność Aniołów Biznesu i wspieranie przez nich przedsiębiorczych naukowców daje dużą szansę dla biznesowego rozwoju zdobywcy polskiej nauki.

Apeiron Synthesis chce pełnić istotną rolę na niezwykle atrakcyjnym rynku farmaceutycznym, a zdecydowanie ma do tego jak najlepsze predyspozycje w postaci silnego i kompetentnego zespołu oraz doskonałych i niezwykle efektywnych katalizatorów metatezy olefin. Ma to również odzwierciedlenie w strategii biznesowej firmy, która skupiać się będzie głównie na produkcji i sprzedaży tychże katalizatorów dla firm farmaceutycznych, chemicznych i innych.

„Wszelkie bariery są w naszych głowach. Jeśli udaje nam się je przełamywać, idziemy do przodu i możemy dokonywać rzeczy z pozoru niemożliwych. Bardzo ważna jest cierpliwość, wytrwałość i konsekwencja w realizacji zamierzeń. Na pierwsze zlecenie czekałem kilka miesięcy. Gdy myślimy o własnym biznesie, to powinniśmy być przygotowani, że łatwo nie będzie.” – mówi dr Bieniek.⁷

Na koniec warto wyjaśnić, skąd wzięła się nazwa firmy dr. Bieńka. Otóż apeiron (z greckiego *apeiros*, czyli bezgraniczny) to w filozofii Anaksymandra z Miletu bezgraniczna, nieskończona pramateria, zasada świata (*arché*), będąca jego podstawowym tworzywem i regułą, według której funkcjonuje. Swoimi sukcesami dr Bieniek wskazuje kierunek innym

⁵ tamże

⁶ <http://www.lba.pl/dla-mediow/archiwum/action.get,id,11,t,Apeiron-Synthesis-kolejna-transakcja-LBA.html>

⁷ http://forsal.pl/artykuly/368764.pomysl_studenta_wart_jest_1 mln_euro_rocznie.html

naukowcom myślącym o komercjalizacji wiedzy. A, jak widać na jego przykładzie, możliwości są nieograniczone.⁸

⁸ http://www.teklaplus.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=294:wiedza-polskiego-chemikawarta-miliony

